

Eigen Bank Eerst?

Drs. M.H. van der Kuil RI IQ-consulting
marcel@iq-consulting.com

Ik schrijf al enige tijd over Basel II en de kredietcrisis in *Banking Review*, met als doel om een beter begrip te krijgen in deze complexe materie. Ik probeer daarbij ook altijd in te haken op wat er in de nationale en internationale media geschreven wordt over deze onderwerpen. Tot voor kort waren deze artikelen schaars en 'generiek'. De laatste weken wordt de schade ruimschoots ingehaald, omdat er een enorme hoeveelheid artikelen is gepubliceerd, in alle media. De gemiddelde kwaliteit van de artikelen is echter tamelijk bedroevend, omdat de nadruk wordt gelegd op de emotie, meninkjes, de geruchten en de zoektocht naar de zondebokken. Het grote publiek en de politiek beginnen als reactie op dit mediaoffensief nu zeer risicomijdend en verkrampd te reageren op gebeurtenissen. Wat is nu wijsheid?

Bij gevoelige en belangrijke onderwerpen is het belangrijk dat de feiten worden gezocht en onderzocht, voordat er zomaar conclusies worden getrokken. Dit is trouwens ook essentieel om het 'echte' probleem snel opgelost te krijgen. De kredietcrisis loopt onder andere al zolang door, omdat echte 'root-cause' analyses door middel van 'ouderwetse' onderzoeksjournalistiek tot nu toe niet of nauwelijks zijn uitgevoerd. Zo waren in het programma Buitenhof de afgelopen weken de nodige coryfeeën van stal gehaald om het ons nu eindelijk eens allemaal uit te leggen. De aanwezige journalisten kwamen niet veel verder dan wat algemene vragen, zoals: "Moeten we ons nu zorgen maken?", "Kan een bank omvallen?" en "Wat nu?" Veel van de experts geven aan dat we nu vooral moeten hopen dat het Amerikaanse 'Marshallplan voor Amerika'

van 700 miljard er zo snel mogelijk komt. Deze defaitistische houding staat in schril contrast met de arrogante en weinig geïnteresseerde houding in de periode daarvoor. Is hier ook niet sprake van een 'expertise crisis'?

Bankieren is het handelen in risico's, op een manier die zoveel mogelijk vertrouwen wekt bij de betrokken partijen. Bankieren zonder risico bestaat niet, net zo min als ondernemen zonder risico. Het is dus ook onzinnig om te spreken over risicovolle en risicoloze bankzaken, dan wel om het onderscheid te maken tussen banken die 100 procent veilig zijn en banken die dat niet zijn. De wens van de politiek om zo snel mogelijk over te schakelen naar 'no risk' scenario's is niet realistisch. Het aanschaffen van een 49 procent aandeel in delen van beursgenoteerde bankbedrijven lijkt een impulsieve beslissing en is zonder precedent. Het was geen verrassing dat enkele dagen later werd besloten om 'dan gelijk maar' 100 procent te nationaliseren. Hierbij werden ook ongevraagd enkele pijnlijke, onjuiste en ook onnodige uitspraken gedaan over de inboedel van Fortis door minister Wouter Bos. Dit is bijzonder spijtig.

Zoals al eerder gemeld op deze plek wordt er een proces doorlopen dat lijkt op de verwerking van een persoonlijke crisis. Het is duidelijk dat we van 'ontkenning' via 'woede' en 'onderhandeling' nu in 'depressie' zijn beland. Het is nu wachten op 'acceptatie'. Hiervoor is het essentieel dat de betrokkenen in de Benelux om te tafel gaan met de beslissers op Europees en op globaal niveau. Op eigen houtje aan de slag gaan, zich terugtrekken achter landsgrenzen die niet meer bestaan en als overheid gaan bankieren is onverstandig, of het nu 'tijdelijk' is of niet. •